

Hajnal Ward Judit: WELCOME TO THE LIBRARY!

Bevezető

Az amerikai könyvtárakkal foglalkozó szám ötlete először három évvel ezelőtt jutott eszünkbe. Már a kezdetben nyilvánvalóvá vált, hogy egy ilyen összeállítás csakis önkényes válogatáson alapulhat. Lehetetlen vállalkozás lenne egy folyóiratszámban keresztmetszetét adni a szakma bármilyen kis területének. De nem is szükséges, hiszen a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros olvasói a világháló és a média jóvoltából többé-kevésbé ugyanolyan jól informáltak a könyvtár helyzetének alakulásáról és a változások miatt felmerülő kérdésekről. A könyvtáros és könyvtárban dolgozó kollégák minden bizonnyal hasonló napi gondokkal küzdenek. Így tehát inkább megpróbálunk betekintést nyújtani a mai amerikai könyvtár életébe - napjaink történésein át.

A leíró jellegű ismertetések magyar vonatkozású könyvtárakkal és alkalmazásokkal foglalkoznak. Ezek közt találjuk a Kongresszusi Könyvtár magyar anyagának ismertetését a könyvtár magyar szakértője, Kenneth Nyirady tollából, valamint az Amerikai Magyar Alapítvány Könyvtárának és Múzeumának bemutatását egy interjú kíséretében, ezeket Sylvia Clark és Hajnal Ward Judit készítette. Az új alkalmazások között szerepel a háromdimenziós tárgyak katalogizálásának problémaköre Oldal Máriától, a New York-i Morgan Könyvtár osztályvezetőjétől, és két könyvtári-levéltári témájú írás a Fulbright-vendégkönyvtárosoktól (Kovács Ilona és Deák Nóra). A Seaton Hall Katolikus egyetem munkatársai pedig egy lehetséges tájékoztatási segédanyagot mutatnak be. Egy interjú a szakmai kapcsolatépítés fontosságára hívja fel a figyelmet, és ötleteket ad, hogyan lehet a nagy szervezet árnyékában kisebb, a tagok számára a napi munkát segítő szervezet keretein belül egymás segítségére lenni. A következő interjú a múlt és jelen könyvtárát veti össze egy ötven évvel ezelőtt pályamódosításra kényszerült kolléga nézőpontjából. A harmadik interjú egy kivételes egyéniségnek állít emléket, Molnár Ágostonnak, akinek nevéhez az amerikai magyar könyvtárak történetének legfontosabb vállalkozása fűződik.

A könyvtáros szakma ma mindenkit befogad, ám muszáj visszaülni az iskolapadba a jobb és érdekesebb hivatás reményében. A főállású és részmunkaidős könyvtári dolgozók, könyvtár szakos diákok egy-egy napjáról szóló összeállításunk illusztrálja, milyen sokfelől jöttünk a könyvtárba. A legnagyobb örömet jelentette számomra az ismert amerikai magyar költő, egyetemi tanár, Fulbright-professzor, Susanna Lippóczy Rich lelkesedése a könyvtár iránt. A szám élén közölt versét nekünk, könyvtárosoknak írta, a magyar változat megjelenése pár héttel megelőzi az amerikai közlést.

Mint mindenki manapság, mi, könyvtárosok is a kommunikációs lehetőségek teljes eszköztárát használjuk, azzal a különbséggel, hogy e szám szerzőinek többsége hol az Egyesült Államokban, hol Magyarországon végzi munkáját. Főállású és részmunkaidős könyvtárosok, könyvtár szakos hallgatók, egyetemi oktatók, magyar és amerikai állampolgárok, vendégkönyvtárosok, pályamódosítók, fiatalabbak és idősebbek, aktív és nyugalmazott dolgozók az Egyesült Államok keleti és nyugati partján, állami és egyházi intézményekben, egyetemi és közkönyvtárakban - a szerzői paletta ugyanolyan színes, mint a könyvtárosi szakma. Közös tulajdonságunk, hogy nem riadunk vissza az újtól, az ismeretlentől. A változások sem rettentenek el, hanem inkább további tanulásra ösztönöznek, és arra, hogy a gyakorlatban, saját közegünkben kipróbáljuk és ha beválik, meghonosítsuk az újdonságokat. Ezen összeállítás egyik titkos célja, hogy bemutassuk, milyen módon lehetséges

magyar viszonyokra alkalmazni a máshol bevált megoldásokat. De távol áll tőlünk a mindenttudás fölénye. Mindössze, helyzetünkből adódóan, igyekszünk minél jobban megismertetni az új lehetőségeket, és az értékes, egyben hasznos és a másik kultúrában is esetleg alkalmazható megoldásokra felhívni a figyelmet.

Társszerkesztőm, a hungarológiai tudományok könyvtári ágának legelismertebb szaktekintélye, Kovács Ilona inspirálása, bölcs meglátásai és kedves, biztató szavai mindennél többet jelentettek a két év során. Sok, hosszabb-rövidebb amerikai tanulmányúttal tarsolyában mindig is szívügyének tekintette a magyar nyelvű könyvtári állomány feltérképezését szerte a világon. A legnagyobb segítséget ehhez az Amerikai Magyar Alapítvány és a Fulbright Alapítvány nyújtotta az elmúlt évtizedekben. Személyes beszélgetések, gyakori e-mailváltások, sokszor akár több szerzőtárs részvételével is, azt bizonyítják, hogy lehet közösen dolgozni időzónákat és országhatárokat nem ismerő együttműködésben. E szám szerzői mindenkinél jobban tudják, hogy nem könnyű egyszerre két kultúrában és két nyelvben otthon lenni. A nyelv különösen nagy nehézségeket okozott azoknak, akik az Egyesült Államokban végezték a könyvtár szakot. Deák Nóra, az ELTE Angol-Amerikai Intézet könyvtárának vezetője folyamatosan segítségünkre volt, aminek eredményeként nyelvi ügytelenségeink remélhetőleg rejtve maradnak a szakértő olvasó előtt. Természetesen a szám nem jött volna létre Mezey László Miklós folyamatos lelkesítése és szelíd biztatása nélkül. Nagy szükség volt arra, hogy megerősítést nyerjünk: mondanivalónk érdekelni fogja a magyar könyvtáros kollégákat.

Végül mindössze annyit, hogy földrajzi helyzetre, iskolázottságra, kulturális háttérre, és egyebekre való tekintet nélkül, a könyvtár továbbra is mindenkit szívesen fogad.

Üdvözöljük könyvtárunkban! - Welcome to the library!